

PERSONEN:

SJEF KRUK, bankwerker - 45 jaar

WIL, zijn dochter - 20 jaar

KEES KAAS, de buurman - 40 jaar

GREET, de vrouw van Kees - 38 jaar

SALLY, het dienstmeisje - 23 jaar

JAMES, “de butler” - 25 jaar

TANTE STIJN, tante van Sjef - 60 jaar

VAN DER VOORT, directeur - 63 jaar

JUFFROUW DE WIT - 25 jaar

PERSOONSBESCHRIJVING:

Sjef is een oppassende hard werkende machinebankwerker met een groot gevoel voor humor. Een ruwe bolster met een blanke pit. Weduwnaar.

Wil is een lief eenvoudig meisje. Een schat van een dochter, zoals we ons allen wensen.

Kees Kaas is een goedgezak van een vent, Chauffeur op de lange routes. Hij heeft thuis niets te vertellen maar trekt zich hier weinig van aan.

Greet is een haibaai met de broek aan. Liefst amsterdams accent. Ze kletst aan één stuk door. Een echte flapuit.

Sally is het geijkte dienstmeisje met de twee staartjes links en rechts van haar hoofd. Maar geen katje om zonder handschoenen aan te pakken.

Tante Stijn is een beetje erg oudmodisch gekleed. Probeert het huisgezin, waar de vrouw des huizes ontbreekt, te besturen.

Van der Voort is in één woord “een bullebak”.

Juffrouw de Wit. Een doetje met een knoetje. Zeer resoluut en zakelijk, maar enorm stijf en nuffig.

James: Zeer sympathiek. Een man van de wereld.

PLAATSBEPALING:

Het stuk speelt zich af in de huiskamer van de familie Kruk. De kamer is wat ouderwets maar degelijk gemeubileerd. De achterdeuren komen op de tuin uit. De deur links naar de keuken. De rechterdeur gaat naar de overige vertrekken en naar de voordeur.

EERSTE BEDRIJF

(als het doek opgaat komen juist van rechts Wil en Sally. Sally heeft haar schortje al voor en is door Wil rondgeleid)

WIL *(geeft zenuwachtig nog wat instructies aan Sally, die vandaag net in dienst gekomen is):* Zo... eh... juffrouw...

SALLY *(lachend):* Sally is de naam. Doodgewoon Sally!

WIL *(glimlach):* Okay, Sally, je hebt nu de indeling van het huis gezien. Je weet de dingen in de keuken te vinden, dus je kunt met je taak beginnen.

SALLY *(schalks):* De koffiepot... dié heeft U me nog niet gewezen en ik denk, dat U best trek zou hebben in een lekkere bak!

WIL *(zenuwachtig):* Jaja, dat komt straks wel. Eerst zal ik je vertellen wat je allemaal doen moet... Je begint 's morgens om acht uur... je maakt de bedden op... eh, dan schil je aardappels en dan eh... eh... *(ze stokt)*

SALLY: Heeft u al eens meer een dienstbode verteld wat ze zoal doen moet?

WIL *(na een aarzeling):* Eh... néé, om je de waarheid te zeggen, nog nooit!

SALLY *(met een glimlach):* Dat dacht ik al. Maar maakt U zich maar geen zorgen. Sally weet precies wat er in een huishouden allemaal te doen is. M'n handen worden gewoon naar het werk toegetrokken. *(vertrouwelijk):* Vertel eens, ben ik de eerste hier? Heeft U nog nooit een dienstmaagd gehad?

WIL *(glimlachend door de ontwapenende manier van Sally's optreden):* Klopt! Dat komt zo. Pa is al twee weken met vakantie. Hij komt vandaag terug en nu kreeg ik twee dagen geleden een telegram van hem met het verzoek een dienstbode aan te nemen.

SALLY: En dat ben ik geworden.

WIL: Juist, dat ben jij geworden. Gelukkig! 't Heeft me moeite genoeg gekost om in twee dagen tijd iemand te vinden. Maar het is me toch nog op tijd gelukt.

SALLY *(leuk):* En wat U nu in huis heeft gekregen is om zo te zeggen: het neusje van de zalm! Iemand die Sally éénmaal aan het werk heeft gezien komt er nooit meer over uitgepraat!!

WIL *(lachend):* Zó lui??

SALLY *(gemaakt beledigd):* 't Is dat U er zo goedig uitziet, anders was Sally op dit moment al weer op weg naar de voordeur!

WIL *(schrikt):* Nee, laat me alsjeblieft niet in de steek. 't Was maar een grapje.

SALLY *(resoluut):* Juffrouw, ik blijf!

WIL: Wil.

SALLY: Okay! Ik wil!

WIL (*lachend*): Nee, dat bedoel ik niet. Ik héét Wil! Dus niks geen gejuffrouw. Afgesproken?

SALLY (*verontwaardigd*): Maar ik kan toch geen...

GREET (*op door de achterdeur, ze is een eerste klas klessebes, niet kwaad, maar zo is ze nou eenmaal geboren. Ze weet niet beter*): Hoi, die Wil! Paps nog steeds niet thuis? Dat zal wel niet hé? Hij houdt het goed uit. Al twee dagen te laat. Ik dacht zo: kom ik ga maar eens kijken of ik Wil niet ergens mee kan helpen. Ze zal het wel moordend druk hebben om de zaak nog op tijd schoon te krijgen. (*wrijft haar handen aan haar schort*) Nou zeg het maar. Waar kan ik mee beginnen? Is de buitenboel al gedaan? Of mot er nog gezogen worden...?

WIL (*lachend*): Nee, beste buurvrouw, erg hartelijk van je maar we zullen het best fiksen zo samen.

GREET (*dom*): Samen? (*en ze kijkt belangstellend naar Sally*)

WIL: Ja, we hebben nu een dienstbode.

GREET: Oh... Nou even goeie vrienden, dan ga ik maar weer. (*Maar als ze bij de deur is draait ze zich met een ruk om*): Wáát??? Een dienstbode? Maak nou de kachel aan!

SALLY (*leuk*): Zouden we dat nou wel doen mevrouw, zo midden in de hondsdagen?

GREET (*kan het nog niet verwerken*): Stil eens even! Een dienstbode? Bij de familie Kruk! La-me niet lachen. Zo zout heb ik het nog nooit gegeten. Maar je maakt toch zeker maar een geintje, hè Wil?

WIL (*plechtig*): Ik maak geen geintje. Wij hebben een dienstbode. Is dat nou zó gek?

GREET (*aangebrand*): Gèk?? Welnee, helemaal niet! Met een loon zoals jouw vader verdient kan je er gemakkelijk drie dienstboden op na houwen en een tuinman en een huisknecht en een chauffeur! Nee hoor het is helemaal niet gek. Heb ik dat gezegd? Hoe kom je erbij? Nee, dan moet je je toch vergissen, hoor Willy. (*Wil wilt er wel tussen komen maar dat lukt bij zo iemand als Greet toch niet*) Zozo... dus jullie hebben een dienstbode. (*ze wijst op Sally*) Is dát ze soms?

SALLY: Juist mevrouw, dat is ze. En de naam is Sally. Mag ik mevrouw effe roerend de hand drukken? (*ze doet dit*) Inderdaad, ik ben de dienstmaagd en ik mag wel zeggen, eentje van honderdveertig karaat. Een dienstbode als ik hebt U nog nooit gezien en U zult er nooit van Uw leven een meer tegenkomen ook!

GREET (*knikt*): Nou nou, jij bent nogal met jezelf ingenomen.

SALLY (*leuk*): Wat heet ingenomen? Ik ben zo blij met mezelf dat ik m'n eigen gewoon mee naar bed neem!

GREET: En op je mondje gevallen ben je ook niet.

WIL: Sally heb je het boodschappenlijstje bij de hand? Schrijf daar dan nog een flesje room op en ga de boodschappen halen, wil je?

SALLY: U hebt het maar voor het zeggen en Sally vliegt. (*linksaf*)

GREET (*staat haar na te kijken*): Wil, ik begrijp er niets van. Hoe komen jullie nou ineens aan een dienstbode?

WIL (*plagend*): Nou gewoon! Aangenomen!

GREET (*nabouwend*): Nou gewoon! Aangenomen! (*dan gewoon*) Wil sta nou niet te pesten. Er moet een reden voor zijn. Jij neemt niet zo maar op je eigen houtje een dienstbode aan. Nou, vertel op, wat is er gebeurd?

WIL: Ik heb ze aangenomen in opdracht van Pa.

GREET: Nou breekt me klomp! In opdracht van Pa. Is jouw vader dan in zijn afwezigheid zo'n hoge peer geworden, dat hij zo maar opdrachten rondstrooit? Waar haalt-ie de moed vandaan? Sjef geeft opdrachten. Ja ja, wie het breed heeft laat het breed hangen. (*denkt na*) Zou die z'n kunstgebit soms verkocht hebben aan een oliesjeik? Ik geloof dat je van die opbrengst nooit een dienstmaagd ken kouwe! (*denkt weer na*) Wil, als ik nou zeg, dat ik er wat van begrijp, dan lieg ik of het gedrukt staat. Waarom moet jouw vader een dienstbode hebben? Ben jij niet meer mans genoeg om het huishouden te doen. Dat doe je nou al drie jaar sinds je moeder is overleden... Hè, wacht eens even, jij hebt toch soms geen trouwplannen?

WIL (*hoofdschuddend*): Buurvrouwtje, wat sta je toch weer door te douwen.

GREET: Ik douw niet! Ik probeer te begrijpen.

WIL: Probeer dat maar niet langer, want zelfs in de grootste fantasie zou jij niet kunnen gissen wat er gebeurd is.

GREET (*blaft*): Nou wat dan?... Laat me nou niet langer nieuwsgierig... Hè, ik word er helemaal kribberig van!!

WIL: Nou dan, pa heeft tijdens zijn vakantie in Zuid-Frankrijk op een of andere manier een fortuin verdiend. En nu begrijp je wel, dat de gang van zaken hier in huis wèl wat zal veranderen. En een van de eerste dingen die er veranderd is... juist... je raadt het... we hebben nu een...

GREET: Dienstbode. (*braaf meedoend*)

WIL: Precies! Maar dat is nog lang niet alles. Pa schijnt een auto gekocht te hebben en is nu mèt die auto en een (*nadrukkelijk*) privé-chauffeur onderweg hierheen.

GREET (*perplex*): As-je-me-nou! Hij doet maar! Nog wel een privé-chauffeur!! 't Kan niet op!!

WIL (*lachend*): Ja, hij moet wel. Hij heeft nog nooit achter het stuur gezeten. Zou jij het wagen om zonder rijbewijs uit Zuid-Frankrijk te komen rijden?

GREET: Ik weet niet meer hoe ik het heb. Zó ben je gezond, en zó ben je voorzien van een dienstmaagd, een auto en een privé-chauffeur.

WIL: Eerlijk gezegd ben ik er ook wel van geschrokken.

GREET: Maar hoe heeft-ie dat fortuin dan verdiend?

WIL: Dat weet ik ook niet. Ik heb eergisteren een telegrammetje gehad en dat meldde alleen, dat ik een dienstbode moest aannemen, dat pa met auto met chauffeur terug zou komen en dat-ie een mill... eh, een heleboel geld had verdiend.

GREET (*nieuwsgierig*): Hoeveel?

WIL (*verlegen*): Dat vertel ik liever niet. Dat vindt Pa misschien niet goed.

GREET (*opgewonden ratelend*): O, maar hij hoeft het toch niet te weten? Nee, van mij hoort-ie niks! Ik zal mijn mondje niet voorbijpraten, dat heeft Greet nog nooit gedaan. Nee, Greet kan heus wel een geheim bewaren al zeg ik het zelf. Heus, Wil tegen mij kan je gerust alles vertellen.

WIL (*aarzelend*): Nee, ik geloof niet dat het goed is. Pa zou misschien last kunnen krijgen met de belasting.

GREET (*verontwaardigd*): Zie je wel dat je me niet vertrouwt. Als IK niets zeg kan jouw vader nergens last mee krijgen... zeg nou zelf!... Nee Willy, je valt me tegen.

WIL: Zult U het dan heus niet verder vertellen?

GREET: Kom nou!

WIL (*voorzichtig*): 'n Millioen.

GREET (*ongeduldig*): Ja, wat bedoel je nou met 'n millioen?

WIL (*rustig*): Nou, gewoon, Pa heeft...

GREET (*geschokt*): Willy, meid... jij wilt toch niet beweren... dat jouw vader... (*ze durft het woord niet uit te spreken maar staat zenuwachtig naar Wil te knikken. Wil knikt gelaten terug. Greet slaat de handen voor de mond en zakt met een zucht in een stoel*): As-je-me-nou...!

KEES (*achter op*): Meid, waar zit je nou toch? O, dag Wil. Pa nog niet thuis? (*tot Greet*) Zit je weer te kletsen?

GREET (*ligt uitgevloerd in een stoel en zegt geen woord. Even stilte waarbij Kees van de een naar de ander kijkt*)

KEES (*verwonderd*): Wat heb ik nou aan mijn fiets hangen? Ik hóór je niet!! (*verrast*) Dat heb ik nog nooit meegemaakt! (*tot Wil*) Het lijkt wel of ze met stomheid is geslagen! Hoe heb je hem dat geleverd? Dat kunstje moet je mij ook eens leren.

GREET: Moet jij maar eens proberen om een miljoen mee naar huis te brengen! Dan ben ik úúren zoet... met tellen!

WIL (*waarschuwend*): Buurvrouw!!

KEES (*dom*): 'n Millioen wát?

GREET: 'n Millioen van die mooie lieve keiharde guldentjes.

KEES: Wat raaskal je nou? 'n Millioen gulden mee naar huis brengen? Ja, 'k ben gek! Daar sjouw je je eigen een breuk aan! (*bezorgd*) Is jouw verstand soms een tikkie op de loop, wijffie?

GREET (*een beetje over de eerste verbazing heen, nu boos*): Mijn verstand? Helemaal niet! Ik ben toevallig heel goed bij de tijd.

KEES: Wat zit je dan te kletsen over 'n miljoen?

GREET: Nou gewoon! 'n Millioen. Breng die maar eens mee naar huis. Is dat nou zó gek?

KEES: Greet, jij moet nodig eens naar de dokter. Jij begint lelijk te schiften.

GREET: Jij schrikt ook overal voor terug. Nee, dán jouw buurman! Dát is pas een vent. Die komt van vakantie terug met 'n miljoen pietermannetjes in zijn zak!

KEES (*met zijn hand op Greet's hoofd*): Greetje, ga nou mee naar huis, dan zullen we natte doeken op je hoofdje leggen, dan gaat het misschien wel weer over.

WIL (*verwijtend*): Buurvrouw, dat hadden we niet afgesproken! Je zou het geheim houden. Maar je hebt je mond weer niet kunnen houden.

KEES: Jongens...

GREET (*vinnig*): Pardon, meissies...!

KEES: Ach, verhip! Vertel me nou wat voor spelletje jullie aan het spelen zijn, dan kan ik misschien ook wel meedoen.

WIL: We spelen geen spelletje buurman. Pa heeft me een telegram gestuurd, waarin hij schreef dat hij 'n miljoen verdiend had.

KEES (*droog*): Hij is knettergek! (*draait zich om naar de achterdeur*) En nou ga ik m'n krantje lezen.

GREET (*haalt hem weer terug, nijdig*): Jij gaat niks lezen! Jij blijft hier. Ben jij gek? Jouw buurman is millionair geworden en jij gaat doodgemoedereerd je krantje zitten lezen? Maar zó is het niet. Jij blijft hier en luistert naar mij!

KEES (*met een zucht*): Alweer...

GREET (*dreigend*): Wat bedoel jij daarmee?

WIL: Hij maakt maar een grapje. Laat hem nou maar gaan.

GREET (*beslist*): Hij blijft! En dan zullen wij met z'n drieën eens piekfijn uitzoeken hoe jouw vader aan die centen komt.

KEES (*ongelovig*): Willy, wil jij zeggen dat het waar is wat Greet vertelt?

WIL: Ja, buurman, eerlijk. Ik zou het toch niet over mijn hart kunnen verkrijgen om tegen jou te liegen?

KEES (*zakt nu ook op een stoel naast Greet*): Lieve help, hoe moet ik dát overleven! Ik woon naast een millionaire!

GREET (*weer op haar praatstoel*): Ja, jij woont naast een millionaire. IK trouwens ook. En laat MIJ nou weer eens wat zeggen. Hoe komt jouw vader aan dat geld? Zou-d-ie 't gevonden hebben. Zou-d-ie ergens ingebroken hebben? Zou-d-ie een valsemunterij ontdekt hebben? Of zou-d-ie het misschien alleen maar als grap bedoelen?

WIL (*nadenkend*): Nee, dat geloof ik niet.

KEES (*nu grappig, want hij begint de lol ook in te zien*): Misschien heeft-ie een of andere rijke filmdiva verleid!! Hij is nogal een charmeur!!

GREET: Kees maak geen grapjes, dit is veel te ernstig.

KEES (*verongelijkt*): Nee, ik zal erom gaan zitten huilen, nou goed?

GREET (*snibbig*): Nou dat kan je gerust doen, want met de vriendschap zal het nou wel afgelopen zijn. Wij zijn nou natuurlijk veel te min. Ze zullen ons nou wel niet meer aankijken.

WIL: Dát is niet aardig van je buurvrouw. Jij weet heel goed dat wij om een paar centen...

GREET (*meewarig*): Een paar centen, zegt ze.

WIL: Nou ja —, een hoop centen dan! Wij zullen jullie in ieder geval niet in de steek laten.

KEES: Zo wou ik het ook hebben. (*plots*) Hè, 'n idee! Wat zou je ervan denken als ik je vader vroeg of ik chauffeur bij hem mag worden. Hij zal nou natuurlijk wel een wagen kopen.

GREET (*vinnig*): Zoals gewoonlijk ben je weer te laat. Hij heeft al een wagen èn een chauffeur!

KEES: Pech gehad! Nou ja, misschien kan-ie nog wel een huisknecht gebruiken. Dat staat goed. Rijke mensen hebben altijd huisknechten.

WIL: Buurman schei toch uit...

KEES: Waarom nou? Laat mij nou ook eens filosoferen.

GREET (*uit de hoogte, met een accentje*): Baste vriend, jij zou nooit een goede huisknecht zijn. Je figuur deugt er niet voor en je uitspraak lijkt nergens naar!

KEES (*met een buiging naar Greet, geaffecteerd*): Maar mevrouw de baronesse, dan onderschat U mij enorm! Jarenlang heb ik mijn opleiding gehad ten huize van jonkheer Dribbelaer van Uithuizen en mevrouw de baronesse, ik verzeker U dat dat nog een Spartaanse opleiding was. Ik zal U gaarne enige staaltjes van educatie laten zien. (*hij richt zich op en loopt in statige houding over het toneel, waarbij hij op een moment over zijn eigen voeten struikelt en bijna tegen de grond gaat*) Ach excellentie, verekscuseer. Een kleine misstap maakt iedereen wel eens in het leven, nietwaar? (*hij lacht schaapachtig*) (*tot Wil, die hij een arm aanbiedt*) Staat U mij toe, freule, dat ik U naar Uw troon begeleidt? (*dan weer gewoon*) Of ga je liever naar je bedje, meid??

GREET: Man, stel je toch niet zo aan.

WIL (*genietend*): Je gaat je gang maar hoor buurman! Leve de lol!

TANTE (*achter op met twee koffers*) (*nogal pinnig*): Is er nou echt niemand hier in huis die voor een oud mens de koffers kan dragen? Zelfs de voordeur wordt niet opengedaan. Ik moest gewoon door de tuin komen! Dát valt me van je tegen Willy!

WIL (*niet zó enthousiast*): Nee maar, Tante, hoe komt Ú nou hier?

TANTE: Da's ook een vraag! Met de trein natuurlijk. Had je vader mij niet af kunnen halen.

GREET (*hard en snel, ze kán immers niet zwijgen*): Ja, met zijn nieuwe wagen! Dag mevrouw, hoe maakt U het? Kees, geef mevrouw ook eens een hand.

KEES (*hand*): Mevrouw.

TANTE: O ja, ik herken jullie. De burenen hè?

WIL: Inderdaad Tante, geeft U Uw mantel en hoed maar hier, dan

TANTE (*terwijl ze zich van mantel en hoed ontdoet*): Zeg, is de vacantienganger er nog niet? Ik heb een briefkaartje gehad uit Monte-Carlo of zoiets. Je vader schreef, dat hij eergisteren al thuis kon zijn en daarom dacht ik: kom, ik ga maar eens naar mijn beste neef, want hij zal wel een boel te vertellen hebben.

GREET (*opgetogen*): Nou, zeg dát wel, met zóveel.. (*ze zwijgt op een wenk van Kees*): Wát nou...?

KEES: (*schudt nadrukkelijk het hoofd*)

WIL: Hij komt vandaag pas thuis. (*dan gaat ze rechts af om Tante's kleding weg 'te brengen*)

TANTE: Gut, hij heeft toch geen pech gehad?

GREET (*grinnikend*): Nee, péch kan je het niet bepaald noemen!

TANTE: Wat bedoelt U mevrouw?

KEES (*nadrukkelijk*): Mijn vrouw bedoelt niks. Dat heeft ze wel meer!
(*met bedoeling*) Ze kan soms urenlang praten zonder iets te bedoelen!! (*Wil rechts op*)

GREET (*nijdig*): Zeg als jij soms grappig wil zijn...

TANTE: Maar hoe komt het dan, dat hij verlaat is?

GREET (*langs haar neus*): Oh, ik geloof dat-ie eerst nog iets wilde kopen.

TANTE: O ja, natuurlijk, souvenirjes! Gek hè, zoiets komt altijd op de laatste dag aan. Dat had ik nou vroeger ook al toen ik met mijn.

SALLY (*links op*): Ik heb de boodschappen maar in de keuken gezet. En wat zou U nou gedaan gehad willen hebben, juffrouw?

WIL: O, Sally, ga de logeerkamer maar luchten. Want U blijft toch zeker een paar dagen, Tante?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto